

SAMnr M4227
Lantbrukare: Bengt Persson
Företag: Säby AB
Adress: Säby Kyrkoväg 105
261 91 Landskrona
Tel: 0418-23866

Besöksdag: 2017-06-08

Markpackning (12A)

Bakgrundsbeskrivning

På gårdens 71 ha bedriver man odling av sockerbetor, höstraps och spannmål i en flexibel växtföljd. På gården bedrivs ingen djurproduktion eller ekologisk odling.

Gårdsbeskrivning

Jordarter/dränering

Samtliga skiften är systemtäckdikade och har en väl fungerande dränering. Gårdens övervägande jordart är mellanlera till styv lera. Skifte 2, 5 och 6 har inslag av mycket styv lera. Dessa områden är extra känsliga för packning.

Se kopia på Blockkarta.

Växtföljd (flexibel)

Sockerbetor
Malkorn
Höstraps
Höstvete
Höstvete

Maskinpark

Modell	Storlek	Vikt, kg	Ringtryck, kg / Däck	
<u>Traktor</u>				
JD 6830	140 hk	5600	0,6-2,0	650 R38 + dubbel
JD 1640	62 hk	3600	0,6-2,0	300 R38 +dubbel
<u>Vagnar</u>				
Vagn Håkantorpe boggie	12,5 ton	4.000	7,0	400
Vagn Håkantorpe 2-axlad	12,5 ton	4.000	7,0	250
Fältvagn	10 ton	4.000	2,0	twindäck
<u>Övriga tyngre maskiner</u>				
MF 7440	25 fot	8000	2,0	800
Edenhall 733	3 radig	8000	1,5	700 Twin 400 boggie

Riskmoment för markpackning

Jordens höga lerhalt gör att den alltid är känslig vid fuktiga förhållanden. Detta är Bengt mycket medveten om. Vid de arbeten där det är möjligt väljer man att avvakta bearbetning tills det är lämpliga förhållanden. Där det är möjligt används dubbelmontage, lufttrycket sänks då till ca 0,6.

Tröskning utförs oftast under torr väderlek, då man har god kapacitet på tröskan, detta och vikt ger låg risk för packning.

Socketbetsodling medför mycket körning i fält. Skörd under våta förhållanden ökar risken för skadlig markpackning.

Plöjningsfritt och rapidsådd används för att minska risken för packningskador.

Tänk på att packad mark ger större avgång av lustgas vid fuktiga förhållanden, lustgas är en stark växthusgas.

Beräkning av kostnader för markpackning:

Växtföljd	Spannmål, oljeväxter		Skörde värde, kr/ha: 12000,0		Antal ha: 1	
	Harv 1	Harv 2	Harv 3	Harv 3	Bet 6-rad	Bet 6-rad
	(Genomsnittligt)					
Antal körningar	2,0	2,0	2,0	2,0	1,0	1,0
Arbetsbredd	6,0	6,0	6,0	6,0	3,0	3,0
Körsträckefaktor	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Lerhalt	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
Vattenhalt matjord	3,3	3,3	3,6	3,6	3,6	3,6
Vattenhalt alv	3,0	3,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Vikt traktor fram	4500,0	4500,0	4500,0	4500,0	12000,0	12000,0
Vikt traktor bak	6500,0	6500,0	6500,0	6500,0	12000,0	12000,0
Ringtryck fram	100,0	60,0	60,0	50,0	70,0	50,0
Ringtryck bak	60,0	60,0	60,0	50,0	70,0	50,0
Däcksbredd fram, cm	37,0	37,0	74,0	74,0	80,0	160,0
Däcksbredd bak	92,0	184,0	184,0	276,0	80,0	160,0
Vikt full vagn	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	25000,0	25000,0
Vikt tom vagn	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	15000,0	15000,0
Ringtryck	200,0	200,0	400,0	100,0	100,0	100,0
Antal axlar	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Viktöverf. till traktor	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnad av markpackning						
Matjord						
Förlust, kr/år	164,7	76,2	165,8	134,3	672,4	597,5
Alv 25-40 cm						
Förlust, kr/år	16,3	30,3	31,7	29,7	377,7	357,9
Alv >40 cm						
Förlust, kr/50 år	13,3	59,5	26,7	25,3	1830,6	1768,6

Kolumn 1+2 enkla däck mot dubbelmontage

Kolumn 3+4 dubbelmontage runt om mot trippelmontage bak + dubbelmontage fram.

Kolumn 5+6 sexradig betupptagare, däck mot bandställ.

För egna uträkningar se sidan <http://www.mv.slu.se/JB/jbdata.htm>.

Åtgärder

Undvik hjullaster på mer än 3 ton/hjul för att minimera risken för skadlig alvpackning

För att begränsa packningsskadorna i matjorden bör ringtrycket ej överskrida 0,6 bar.

Planera körningen. Använd gärna fasta körspår, speciellt för tunga ekipage.

Vid körning med fältvagn till betorna, försök att köra i samma körstråk år efter år.

Om möjlighet finns, öka antalet utfarter för att minska onödiga tomkörningar.

Fortsätta att prioritera att köra när det verkligen är tjänligt.

Hög andel höstspannmål är positivt ur markstruktur hänseende då marken ligger öppen endast en kort tid. Lång växtperiod hindrar bland annat kraftiga höstregn från att slå sönder ytan.

Fånggrödor är positivt då de suger upp vatten och ger torrare fält vid höstplöjning. För att utnyttja stöd kan plöjningen dock bli försenad och av sämre kvalitet på tyngre jordar.

Odla vall och djuprotade grödor för att förbättra strukturen.

Bilagor

Gårdskarta

Den här rådgivningen är finansierad gemensamt av svenska staten och EU